

Wat is die “Teologie van gratis genade”?

Teologiese etikette is ’n gemaklike manier om geloofstelsels op te som. Baie etikette het ’n gevestigde deel van die teologiese gesprek geword, soos *Arminianisme*, *Calvinisme*, *amillennialisme*, of *premillennialisme*. Baie wat die etiket “Teologie van gratis genade” hoor, wonder wat dit beteken. Hier is ’n kort opsomming.

1. Gratis genade leer dat die genade van verlossing heeltemal gratis is.

Dit is die vanselfsprekende plek om te begin, hoewel dit onnodig behoort te wees aangesien die woord *genade* (Grieks *charis*) wesenlik beteken ’n gratis en onverdiende geskenk. Dit is egter nodig om dit duidelik te maak dat genade heeltemal *gratis* is aangesien sommige mense van duur of goedkoop genade praat. Dit beteken nie dat dit gratis is vir die gewer nie, wat in hierdie geval God is, maar dit beteken dat geen betaling of meriete vereis word van diegene aan wie dit gebied word nie, wat almal verlore en onverdienselike sondaars sou wees. Rom. 3:24 onderskei tussen die gratis geskenk aan die ontvanger en die koste vir die Gewer: “wat vrylik geregverdig is deur Sy genade deur die verlossing wat in Christus Jesus” is.

2. Gratis genade beteken dat die genade van verlossing net deur geloof ontvang kan word.

Aangesien ons as sondaars niks kan doen om God se genade te verdien nie, moet dit as ’n geskenk gegee word wat net deur geloof ontvang kan word. Deur *geloof* (of *gelowigheid*, wat van dieselfde Griekse woord kom) bedoel ons die menslike antwoord van die aanvaarding van iets as waar en betroubaar. Dit is ’n oortuiging, ’n innerlike oorreding. Hierdie definisie sluit enige ander voorwaardes van werke, prestasie of meriete uit (Rom. 4:4-5). Geloof kan nie gedefinieer word deur gehoorsaamheid aan Christelike opdragte, doop, oorgawe, toewyding van jou lewe aan God, of wegdraai van sondes nie. Hierdie dinge kan en moet die gevolge van geloof wees afsonderlik van geloof op sigself, anders sal genade ophou om genade te wees (Rom. 11:6). Efesiërs 2:8 sê: “Want deur genade is julle gered deur geloof, nie deur werke nie ...” Geloof is ’n eenvoudige antwoord, maar dit beteken nie dat dit maklik is nie. Baie wat aan gratis genade glo, glo dat bekering, as ’n verandering van gees of hart, soms gebruik kan word om die aspek van geloof te beskryf waarin ons tot ’n oortuiging of oorreding van iets kom. Ander verkondigers van gratis genade glo nie bekering (as wegdraai van sonde) het enige rol in verlossing of reddende geloof nie.

3. Gratis genade glo die doelwit van geloof is die Here Jesus Christus.

Geloof moet altyd ’n doelwit hê, want geloof self is nie die effektiewe oorsaak van ons verlossing nie (Ons word gered “deur genade”), maar die instrumentele middel waardeur ons gered word (“deur geloof”). Die Een wat ons eintlik red is die Here Jesus Christus. Dit is egter nie enige Jesus nie, dit is Jesus as die Seun van God wat vir ons sondes gesterf het en weer opgestaan het en ewige verlossing waarborg vir almal wat in Hom glo.

4. Gratis genade getuig van die voltooide werk van Christus.

Genade is gratis omdat Jesus Christus al die werk namens ons gedoen het. Sy uitroep “Dit is volbring” aan die kruis beteken dat hy die finale en volledige betaling vir die straf vir ons sondes gedoen het. Dit beteken ook dat ons niks kan byvoeg by wat Jesus behaal het nie. Ons kan niks doen om ons verlossing te verdien of om ons verlossing te behou nie. Gratis genade leer daarom ewige sekerheid vir die gelowige.

5. Gratis genade verskaf die enigste grondslag vir versekering van verlossing.

Enige stelsel of geloof wat ons prestasie vereis, kan nie versekering van verlossing gee nie. Menslike prestasie is subjektief, veranderlik, onvoorspelbaar en altyd onvolmaak. Geloof moet berus op Jesus Christus en Sy belofte soos wat dit in die Woord van God bekend gemaak word. Die persoon en werk van Christus en die Woord van God is objektiewe waarhede wat nie kan verander nie. Daarom bied gratis genade die enigste grondslag vir volkome versekering van verlossing.

6. Gratis genade onderskei tussen verlossing en dissipelskap.

Terwyl sommige teologiese stelsels glo dat alle Christene dissipels is, verstaan gratis genade dat die voorwaarde vir ewige verlossing (geloof) afsonderlik is van die baie voorwaardes vir dissipelskap (ontken jouself, neem jou kruis op, volg Christus, bly in Sy Woord, wees meer lief vir Christus as jou familie, ensovoorts). Aangesien genade heeltemal gratis is, kan dit nie hierdie voorwaardes eis nie of dit hou op om genade te wees. Gratis genade glo dat die verbintenisse van dissipelskap die gevolg moet wees van verlossing, nie die vereiste nie. As jy dit voorwaardes vir verlossing maak, plaas jy werke en menslike meriete in die evangelie van genade.

7. Gratis genade leer dat die Christelike lewe ook deur genade deur geloof is.

Aangesien ons deur genade gered is en gered gehou word deur genade, groei ons ook deur genade waartoe toegang gekry word deur geloof. Genade voorsien alles wat ons nie verdien nie en meer vir enigiets wat ons nodig het. Nes met verlossing is die genade om te groei beskikbaar vir ons deur geloof: “deur wie [die Here Jesus Christus] ons ook toegang deur geloof het tot hierdie genade waarin ons staan ...” (Rom. 5:2; vergelyk Gal. 2:20).

8. Gratis genade verskaf die beste motivering vir ’n vroom lewe.

As verlossing deur menslike prestasie is, is daar geen versekering nie, en as daar geen versekering is nie, word ’n motivering vir goeie gedrag maklik om te bewys ons is gered of om die hel te vermy. Skuldgevoelens, vrees en twyfel kan *goeie* gedrag meebring, maar nie noodwendig *vroom* gedrag nie. Vroom gedrag behels die innerlike motiverings van liefde en dankbaarheid. Die versekering van God se genade en die voltooide werk van Christus laat Christene groei in ’n omgewing van vryheid en onvoorwaardelike liefde (Titus 2:11-12).

9. Gratis genade hou die Christen verantwoordelik.

Volgens gratis genade word die gelowige vrygestel van enige eise van die wet of werke as grondslag vir ewige verlossing. Maar gratis genade leer ook dat Christene vroom lewens moet lei want: 1) Ons moet dankbaar wees vir wat God gedoen het (Rom. 12:1-2); 2) God wil hê dat ons goeie werke doen (Ef. 2:10); 3) Ons het ’n nuwe posisie in Christus (Rom. 6:1-14); 4) Ons het ’n nuwe Meester – Jesus (Rom. 6:15-23); en 5) Ons het ’n nuwe mag – die Heilige Gees (Rom. 8:1-11). Daarom leer vrye genade ons dat God ons verantwoordelik sal hou vir die soort lewens wat ons lei. God kan ons in hierdie lewe dissiplineer (Heb. 12:5-11) en ons sal te staan kom voor die toekomstige Regterstoel van Christus waar gelowiges rekenskap aan God sal gee (Rom. 14:10-12; 1 Kor. 3:11-4:5; 2 Kor. 5:10). In hierdie oordeel sal gelowiges belonings ontvang of geweier word. Gratis genade leer geensins dat Christene kan sondig sonder gevolge nie.

10. Gratis genade is eerstens verbind tot ’n akkurate interpretasie van die Bybel.

Dit is eintlik vanselfsprekend waar, maar dit is nodig omdat baie hul teologiese stelsels volgens hul interpretasies gedwing het eerder as dat die Bybel self aan die woord kom. Die stelsel van gratis genade is die resultaat van ’n letterlike benadering en van gesonde verstand tot die Bybel wat God se verskillende maniere in ag neem in die toepassing van Sy plan vir die wêreld deur die eeue, en die behoorlike kontekste van enige Bybelgedeelte. Die stelsel van gratis genade wil bowenal Bybels wees. Sy eerste verbintenis is nie tot ’n teologiese stelsel nie, maar tot wat die Bybel sê, selfs as sommige besonderhede nie versoen kan word met ander leringe of tradisionele interpretasies nie. Daarom maak die standpunt van gratis genade voorsiening vir verskillende interpretasies van sekere Skrifgedeeltes solank dit konsekwent is met goeie beginsels van Bybelinterpretasie en die duidelike leer van God se gratis genade.

Gevolgtrekking

Die teologie van gratis genade begin met die eenvoudige en duidelike lering van die Bybel dat genade heeltemal gratis is. Hiervandaan word die Bybel se leringe oor verlossing, geloof, sekerheid, versekering, die Christelike lewe en dissipelskap beskou konsekwent met die onvoorwaardelike aard van genade. Die gratis genade van God behoort Christene te motiveer om te aanbid, dien en vroom te leef vir die “God van alle genade” (1 Petrus 5:10) wat “ons eerste liefgehad het” (1 Joh. 4:19).